

**ПОЛІТИКА
ЗАХИСТУ ДІТЕЙ
БФ «ГОЛОСИ ДІТЕЙ»**

Додаток 1
до Наказу №05/10 від 05.10.2023

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом голови правління
БО «БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «ГОЛОСИ ДІТЕЙ»»;
№05/10 від 05.10.2023
Розвадовська О.П.
(підпис М.П.)

«05» жовтня 2023 року

ПОЛІТИКА ЗАХИСТУ ДІТЕЙ БФ «ГОЛОСИ ДІТЕЙ»

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ПРИНЦИПИ РОБОТИ БФ «ГОЛОСИ ДІТЕЙ»	5
ЗАКОНОДАВСТВО ЩОДО ГАРАНТУВАННЯ ПРАВ ДІТЕЙ	7
ЕТИЧНИЙ КОДЕКС ФОНДУ ЩОДО ЗАХИСТУ ДИТИНИ	9
ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ ПОЛІТИКИ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ	11
РОЗПІЗНАВАННЯ НАСИЛЬСТВА НАД ДИТИНОЮ	14
РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ ПІДОЗРИ ЩОДО НАСИЛЬСТВА НАД ДИТИНОЮ	23
ДОДАТОК 1. НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ, НА ЯКІ СПИРАЮТЬСЯ СПІВРОБІТНИКИ БФ «ГОЛОСИ ДІТЕЙ»	26
ДОДАТОК 2. ФОРМА ЗГОДИ НА ПРОВЕДЕННЯ ФОТОГРАФУВАННЯ ДИТИНИ ТА/АБО ЗДІЙСНЕННЯ ВІДЕОЗАПИСУ ЗА УЧАСТІ ДИТИНИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФОТО/ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ, ЯКІ МІСТЯТЬ ЗОБРАЖЕННЯ ДИТИНИ	29
ДОДАТОК 3. ФОРМА ВНУТРІШНЬОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ВИПАДОК НАСИЛЬСТВА НАД ДІТЬМИ АБО ЙОГО ПІДОЗРУ (будь ласка, надайте якомога більше інформації)	31

ВСТУП

Захист прав дітей становить невіддільну складову діяльності Фонду, яку здійснює його керівництво, менеджмент на всіх рівнях, психологи, супервізори, комунікаційники, консультанти, волонтери та всі дотичні до Фонду.

Мета політики полягає в поінформуванні працівників, найманих / залучених консультантів, партнерів і підрядників Фонду про обов'язкові заходи захисту прав дитини та запобігання можливим ризикам насильницької поведінки у своїй повсякденній діяльності.

Наша мета — створити таку культуру у Фонді, щоб усі без винятку його члени робили все можливе для захисту прав дітей.

Організації без політики, інструкцій і систем захисту вразливіші до неправдивих або зловмисних звинувачень у насильстві. Без належної політики захисту дітей і стандартів захисту дітей звинувачення в зловживаннях, обґрунтовані чи необґрунтовані, можуть зашкодити репутації Фонду. Це матиме серйозні наслідки для діяльності Фонду, його партнерств і репутації громадських організацій із захисту прав дітей у цілому.

У цьому документі деталізовано принципи роботи Фонду з дітьми та молоддю, законодавство щодо гарантування прав дітей, Етичний кодекс захисту прав дітей, ключові запобіжники їх порушень, розпізнавання насильства над дитиною та реагування на випадки підозри щодо насильства над дитиною.

Усі наймані / залучені консультанти, дотичні до Фонду, та особи, які здійснюють діяльність від імені Фонду, повинні дотримуватись політики захисту дітей і враховувати її положення під час складання програм, заходів і розроблення проєктів.

Політика захисту дітей БФ «Голоси дітей» стосується:

- усього персоналу Фонду, консультантів, виконавців робіт, стажерів і волонтерів;
- усіх, хто здійснює свою діяльність від імені Фонду;
- представників партнерських організацій і грантодавців;
- представників засобів масової інформації;
- отримувачів послуг і допомоги від Фонду.

ПРИНЦИПИ РОБОТИ БФ «ГОЛОСИ ДІТЕЙ»

Благодійна організація «Благодійний фонд “Голоси дітей”» дотримується принципу найкращого інтересу дитини під час здійснення діяльності будь-якого характеру. Для цього Фонд розробляє власні програми й проекти, спрямовані на психологічну підтримку та захист прав дитини, а також взаємодіє з партнерами для побудови спільних адвокаційних і комунікаційних кампаній.

Загальні принципи роботи фонду з дітьми та молоддю:

- під час здійснення будь-яких дій щодо дитини, передусім увагу приділяють якнайкращому забезпеченню інтересів дитини;
- кожна дитина має невіддільне право на життя, гарантування в максимально можливій мірі виживання і здорового розвитку;
- повага до гідності і прав кожної дитини за будь-яких обставин;
- залучення дітей, молоді та їхніх сімей у процес ухвалення рішень, які впливають на їхнє подальше життя;
- недопущення будь-якої дискримінації дітей за ознакою статі, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового стану, стану здоров'я дитини або за будь-яких інших обставин;
- кожна дитина має право бути почутою;
- гарантування права дітям вільно висловлювати свої погляди;
- увага до поглядів дитини й врахування їх відповідно до її віку та ступеня зрілості;
- повага до взаємин дитини з її батьками, братами і сестрами, іншими членами сім'ї та іншими важливими для неї дорослими;
- сприяння оптимальному зростанню і розвитку кожної дитини для розвитку її індивідуального потенціалу;
- допомога кожній дитині, запобігаючи проблемам, де це можливо, пропонуючи захист там, де це потрібно, і допомога в розв'язанні виниклих проблем;
- дотримання конфіденційності щодо отриманої від дитини інформації та недопустимість неправомірного використання особистої інформації про дитину;
- повага до права дитини на отримання інформації з питань, що стосуються її самої;

- гарантування права дитини на недоторканність приватного життя та конфіденційність під час проведення інтерв'ю з дітьми й підготовки репортажів / статей / текстів про них, гарантування можливості врахувати їхні думки; гарантування участі в ухваленні рішень, які їх стосуються, та гарантування захисту від шкоди й негативних наслідків;
- недопущення публікації історії або зображення, які можуть наразити на небезпеку дитину, її братів і сестер, сім'ю, навіть якщо особиста інформація змінена, прихована або не використовується;
- гарантування чітких меж між професійними та особистими відносинами, підтримка відповідної професійної дистанції, уникання взаємин залежності, недієвих дружніх стосунків, ненормативної лексики або неправильного тлумачення, повага до фізичної та емоційної недоторканності приватного життя дітей і молоді.

ЗАКОНОДАВСТВО ЩОДО ГАРАНТУВАННЯ ПРАВ ДИТИНИ

Дитина, відповідно до Конвенції ООН про права дитини, — це особа, що не досягла 18 років.

Аналогічне визначення міститься і в ст. 6 Сімейного кодексу України (СКУ). **Держава взяла на себе зобов'язання захищати дітей, тому вони мають такі ж права, як і дорослі.** На міжнародному й національному рівні існує багато спеціальних правових актів про права дитини, основним серед яких на міжнародному рівні є **Конвенція про права дитини.**

Зі свого боку, національне законодавство України містить низку нормативно-правових актів, які регулюють питання захисту прав дітей, основними з яких для роботи у фонді є: Конституція України, Сімейний кодекс України, Цивільний кодекс України, Закони України «Про охорону дитинства», «Про освіту», «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» тощо. Детальний перелік нормативно-правових актів, якими керується Фонд у своїй діяльності, міститься в Додатку №1.

Водночас детальний аналіз зазначених нормативно-правових актів дає підстави зробити висновок, що основу діяльності держави в галузі захисту прав дитини становить гарантування всіх прав кожній дитині без будь-якої дискримінації незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового стану, стану здоров'я і народження дитини, її батьків / осіб, які їх замінюють, або будь-яких інших обставин, а також врахування інтересів дитини під час здійснення будь-яких дій щодо неї.

Отже, чинне законодавство України визначає такі права дитини:

- право на життя;
- право на охорону здоров'я і безоплатну кваліфіковану медичну допомогу;
- право на безпечні умови для життя і здорового розвитку;
- право на ім'я та громадянство;
- право на рівень життя, достатній для фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку;
- право на вільне висловлення особистої думки, формування власних поглядів, розвиток власної суспільної активності;
- право на свободу совісті та релігійних переконань;
- право на отримання інформації, що відповідає її віку (зокрема, право на вільний пошук, одержання, використання, поширення та зберігання інформації в усній, письмовій чи іншій формі за допомогою творів мистецтва, літератури, засобів масової інформації, засобів зв'язку (комп'ютерної, телефонної мережі тощо) чи інших засобів на вибір дитини);
щодо реалізації своїх прав і законних інтересів та скаргами про їх порушення);

- право на звернення (зокрема, до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, засобів масової інформації та їхніх посадових осіб із зауваженнями й пропозиціями стосовно їхньої діяльності, заявами та клопотаннями щодо реалізації своїх прав і законних інтересів та скаргами про їх порушення);
- право на свободу, особисту недоторканність та захист гідності (дитина має право особисто звернутися до державних органів для захисту своїх прав, свобод і законних інтересів);
- право на проживання в сім'ї разом з батьками або в сім'ї одного з них та право на піклування батьків;
- право на освіту;
- право на майно та житло (зокрема, дитина наймача або власника житла має право користуватися ним нарівні з останнім);
- право на працю та підприємницьку діяльність;
- право на об'єднання в дитячі та молодіжні громадські організації (водночас створення дитячих організацій політичного та релігійного спрямування забороняється).

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС ФОНДУ ЩОДО ЗАХИСТУ ДИТИНИ

1. Поважати права дитини і ставитись до дітей справедливо, чесно, з повагою та гідністю.
2. Поважати особистий простір дитини та забезпечувати конфіденційність інформації як гарантію її безпеки.
3. Враховувати потреби дитини й діяти в її найкращих інтересах.
4. Демонструвати послідовність, щирість і відвертість у комунікації з дітьми, надавати їм підтримку й сприяння.
5. Запобігати ризикам, пов'язаним з дітьми, обговорювати їх і за можливості уникати.
6. Повідомляти у відповідні органи та служби захисту дітей про будь-які випадки або підозру щодо жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність дитини, поводження, зокрема сексуальної експлуатації з боку представників, партнерів Фонду.
7. Заохочувати практику спільної роботи з дітьми, яка розвиватиме їхню здатність відстоювати власні права та інтереси.
8. Зміцнювати віру дітей у власну спроможність та успіх через забезпечення можливостей їхньої повноцінної участі.
9. Забезпечити дитині право вільно висловлювати свої погляди, водночас поглядам дитини приділяється належна увага згідно з її віком і зрілістю. Голос кожної дитини має бути почутим.

Повністю неприйнятною поведінкою є:

1. Формувати з дітьми взаємини, які будь-яким чином можна вважати зловживанням з боку дорослих, або такими, які принижують гідність дитини.
2. Використовувати образливу мову, робити пропозиції, поради, які є неприйнятними, образливими або принижують гідність дитини.
3. Діяти в спосіб, спрямований на приниження, викликання почуття сорому, заниження самооцінки та гідності дитини або в будь-який інший спосіб здійснювати будь-які форми психологічного насильства над дитиною.
4. Застосовувати фізичне насильство з метою покарання або в будь-яких інших цілях та в будь-який інший спосіб жорстоко поводитися чи принижувати дитину.
5. Дискримінувати, проявляти нерівне, несправедливе ставлення до окремих дітей, зокрема за ознакою статі, походження, кольору шкіри, віросповідання тощо.
6. Поширювати приватну інформацію про дитину без згоди дитини (батьків дитини або осіб, які їх замінюють).

Протидія сексуальній експлуатації та нарузі

Сексуальна експлуатація — факт або спроба зловживання вразливим становищем, владою чи довірою в сексуальних цілях, що вчиняють працівники, гуманітарні наймані / залучені консультанти проти дітей і сімей, яким надають допомогу.

Сексуальна наруга — факт або загроза фізичної дії проти статевої недоторканості або із застосуванням сили, або в нерівних умовах, або з примусом, що вчиняють працівники, гуманітарні наймані / залучені консультанти проти дітей і сімей, яким надають допомогу.

Для всіх працівників, найманих / залучених консультантів, стажерів, волонтерів і партнерів Фонду така поведінка неприйнятна:

- будь-яка сексуальна взаємодія з дітьми;
- жарти або розмови сексуального характеру;
- небажані поцілунки, дотики, хапання;
- пропонування послуг, допомоги, грошей в обмін на сексуальні послуги;
- погрози сексуального характеру.

Жорстоке поводження з дитиною в умовах війни

Усі працівники, наймані / залучені консультанти, партнери й дотичні до Фонду мають бути поінформованими про порушення, які найчастіше трапляються щодо дітей в умовах війни:

- домашнє насильство;
- вчинення булінгу в закладі освіти, зокрема щодо дітей-ВПО;
- вживання алкогольних і тютюнових виробів дітьми;
- невиконання батьками або особами, які їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей;
- порушення порядку або термінів подання інформації про дітей-сиріт і дітей, які залишилися без опіки (піклування) батьків.

Серед кримінальних правопорушень під час війни найчастішими є:

- вчинення злочинів проти життя та здоров'я дитини;
- вчинення злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості;
- залишення в небезпеці та ненадання допомоги дитині;
- незаконне позбавлення волі або викрадення дитини;
- насильницьке зникнення дитини;
- торгівля дітьми;
- експлуатація дітей;
- втягнення дітей у протиправну діяльність.

ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ ПОЛІТИКИ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ

Профілактику порушень політики захисту дітей регулюють за допомогою таких кроків.

Наявність і діяльність координатора з питань захисту дітей

Координатором з питань захисту дітей виступає уповноважена Фондом особа, яка обізнана з процесуальним порядком здійснення захисту прав дитини.

Координатор відповідає за інформування всіх працівників, найманих / залучених консультантів про наявні політики захисту у Фонді та разом з HR забезпечує, щоб працівники, наймані / залучені консультанти підписали згоду щодо ознайомлення з політикою захисту дітей. Координатор проводить зустрічі для нових працівників, найманих / залучених консультантів щодо ознайомлення з політиками Фонду.

Координатор негайно реагує на всі скарги, які надходять через форму повідомлення про порушення політики захисту дітей (або іншим способом), і контактує з фахівцями щодо правильного реагування.

Координатор у межах своєї діяльності відповідає за інформування відповідних служб та органів про випадки насильства над дітьми, інші неправомірні дії щодо дитини, а також злочини проти дитини.

Крім того, координатор зберігає всі звіти й рішення з питань захисту дітей, усі звернення до організацій і фахівців, що працюють з дітьми, та відповідальний за щорічне оновлення політик.

Оцінка ризиків / зменшення ризиків

Фонд оцінює ризики всіх операцій, програм і проєктної діяльності. Також розробляє стратегії для пом'якшення ризиків жорстокого поводження з дітьми й долучається до розроблення, проведення та оцінювання програм, операцій і заходів, які стосуються або впливають на дітей. Якщо є високий ризик того, що якийсь із заходів Фонду може нашкодити дитині, то він відтермінується або змінює локацію, щоб нівелювати такі ризики.

У кожному осередку та за потреби на локаціях під час проведення заходів Фонду повинні бути:

- інструкції з технічної безпеки та вказане місцеперебування найближчого укриття для евакуації в разі оголошення сигналу «Повітряна тривога», а також номери телефонів екстрених служб;
- Етичний кодекс та стенди безпеки, на яких повідомляють про правила поведінки в приміщенні з дітьми, зазначена адреса найближчого укриття та номери телефонів екстрених служб;
- створені можливості для зворотного зв'язку від клієнтів / учасників заходів / програм — фонд забезпечує наявність у відкритому доступі контактного номера телефону та електронної / паперової форми для надання скарг / пропозицій і відгуків щодо його діяльності (надання такої інформації має передбачати можливу анонімність).

Безпечний відбір персоналу

Усі співбесіди охоплюють обговорення з кандидатом питань захисту дітей, зобов'язань Фонду щодо захисту дітей. Кандидатів допускають до роботи у Фонді виключно після встановлення відповідності кандидата його вимогам. Кандидат повинен розповісти про свою мотивацію роботи з дітьми, здатність поважати права дітей і дотримуватись їх у своїй роботі, вміння працювати з дітьми в різних складних ситуаціях.

Якщо особа відповідає вимогам, визначеним Фондом для зайняття посади, яка передбачає безпосередній контакт з дітьми, така особа зобов'язана надати HR довідку про несудимість. Вказана вимога також застосовується для осіб, які претендують на керівні посади у Фонді.

Від усіх кандидатів вимагається рекомендація з попереднього місця роботи. Винятком є особи, які з огляду на воєнні дії, з об'єктивних причин не можуть надати їх.

Персонал, експертів, залучених консультантів і волонтерів після успішного проходження співбесіди допускають до співпраці з Фондом виключно після ознайомлення з політикою захисту дітей та підписання відповідного документа, який це засвідчує, у формі, яка встановлюється Фондом. Усі працівники, наймані / залучені консультанти, ознайомлені з політикою захисту дітей, повинні забезпечити беззастережне її дотримання та усвідомлювати відповідальність за її порушення.

Кожен найманий працівник та/або залучений консультант проходить випробувальний термін, оголошений у день вступу в трудові відносини. Його тривалість встановлює правління Фонду та/або HR. Випробувальний термін для залучених консультантів, які надаватимуть послуги з координації діяльності осередків Фонду, управління галуззю / напрямом діяльності Фонду, може становити до трьох місяців.

Отже, Фонд гарантує застосування найвищих стандартів у своїй політиці найму і перевірки персоналу. Кандидатів перевіряють на придатність для роботи з дітьми, а також на їхнє розуміння сфери захисту дітей.

Освітні заходи

Усі особи, залучені до діяльності Фонду, мають доступ до інформації з питань захисту дітей.

Інформація про захист дитини доступна у відповідному форматі і мовою, зрозумілою для всіх працівників, найманих / залучених консультантів, дітей, батьків / осіб, які їх замінюють.

Щороку всі працівники, наймані / залучені консультанти Фонду проходять навчання з політики захисту дітей, щоб бути обізнаними з ними та актуалізувати змінені та/або доповнені в них положення. Після

завершення навчання передбачено тестування працівників, найманих / залучених консультантів щодо засвоєння положень політики захисту дітей і можливості використання їх у діяльності в межах Фонду. HR-відділ має переконатись, що всі працівники знають і розуміють, як заповнити форму повідомлення про інцидент та кому саме це повідомлення має бути передане для реєстрації.

Щороку наймані / залучені консультанти Фонду також проходять додаткове навчання з мінної безпеки та першої домедичної допомоги. HR готує матеріали для таких заходів або залучає третіх осіб для їх проведення.

Водії Фонду підписують протоколи безпеки та ознайомлення з тим, що в разі встановлення об'єктивних даних про потенційну небезпеку обраного маршруту будь-якої поїздки для забезпечення діяльності Фонду — такий маршрут беззастережно переглядають і не використовують. Відхилення від обраного та погодженого маршруту не дозволяється.

Усі партнерські організації Фонду мають представити свої політики захисту дітей та ознайомитися з політиками захисту дітей Фонду, після чого підписати форму згоди на їх дотримання.

Дітям і сім'ям повідомляють про місію Фонду щодо захисту дітей та про те, що вони можуть звернутись до працівників, найманих / залучених консультантів Фонду, якщо вони помітили порушення політики захисту проти своєї дитини.

Оновлення політик Фонду та організацію навчання покладено на координатора з питань захисту дітей, HR-відділ і керівників Фонду.

Комунікації: використання фото та персональної інформації дитини

Дитина має бути поінформована про те, що її знімають на відео або фотографують. Перед проведенням фото- чи відеосесій дитина та один з її батьків (або особа, яка замінює батьків) мають підписати згоду на відео- / фотозйомку і використання цих матеріалів у діяльності Фонду (Додаток №2). Якщо дитині 16–18 років, то таку згоду вона підписує особисто — підпис батьків / осіб, які їх замінюють, не потрібен. Якщо батьки / особа, яка замінює батьків, або дитина відмовляється від підписання такої згоди, фотографування та/або зйомка дитини на відео забороняється.

Персональна інформація про дитину доступна тільки тим, хто працює з дитиною, і тим, кому вона та один з батьків дали на це свою письмову згоду. Строк зберігання та оброблення персональних даних (інформації) про дитину становить 12 (дванадцять) календарних місяців з моменту отримання такої згоди. Після завершення зазначеного строку персональні дані про дитину (інформація про дитину) підлягають знищенню.

РОЗПІЗНАВАННЯ НАСИЛЬСТВА НАД ДИТИНОЮ

Насильство над дітьми — це широке поняття, яке охоплює різні види поведінки батьків та опікунів, інших родичів, вчителів, вихователів, будь-яких осіб, які старші або сильніші. У практиці соціально-педагогічної роботи часто використовують поняття «жорстоке ставлення щодо дитини», що охоплює фізичне насильство, інцест і сексуальне насильство, а також психологічно негативне звернення, що може мати на увазі, наприклад, ігнорування дитини або залучення до насильства між батьками чи іншими членами сім'ї. Постраждалою дитиною визнається не лише та, яка зазнала домашнього насильства, а й свідок (очевидець) такого насильства.

Усі наймані / залучені консультанти Фонду, стажери, консультанти й волонтери на всіх рівнях відповідальності, які працюють з дітьми безпосередньо чи опосередковано, повинні звертати увагу на фізичний та емоційний стан дитини і реагувати на будь-які підозри в насильстві. Важливо пам'ятати, що насильство над дітьми може бути повторюваним або одноразовим, тому за першого прояву ознак насильства потрібно негайно реагувати — без очікування повторних ознак.

Поведінка батьків також може дати сигнали жорстокого поводження з дитиною або нехтування нею, тому наймані / залучені консультанти зобов'язані бути уважними і до стосунків між батьками та дітьми й поведінки батьків. Знання таких попереджувальних сигналів дає змогу якнайшвидше зреагувати на проблему і надати належну допомогу й послуги дитині та її родині. Водночас важливо розуміти, що кожен попереджувальний знак не означає, що дитина є жертвою насилля.

Ознаками психологічного насильства можуть бути:

Діти молодшого віку (до 3 років)	<ul style="list-style-type: none"> • стан «холодної спостережливості»: відсутність будь-яких емоцій та почуттів, але час від часу спостерігають за тим, що відбувається навколо (діти можуть бути схожими на артистів); • страх перед будь-якими фізичними контактами; • сумний та апатичний вигляд; • заляканість; • порушення сну; • втрата апетиту.
Діти дошкільного віку	<ul style="list-style-type: none"> • лякливість, здригання у відповідь на голос, шум тощо; • ознаки «рольової інверсії» (дитина поводить себе так, щоб задовольнити будь-які примхи батьків, які можуть бути агресорами: обіймає, цілує, активно висловлює словами свою любов та піклування, адже розуміє, що в разі невиконання будь-якої примхи на неї чекає бурхливий спалах насильства);

	<ul style="list-style-type: none"> • надмірна поступливість, догодження будь-кому з дорослих; • надсильне прагнення ласки та похвали; • фізичні ознаки стресу та тривожного стану, зокрема погане самопочуття; • агресивна поведінка стосовно інших дітей; • часті істерики через найменший привід або без нього; • регресивні форми поведінки, притаманні молодшому віку (енурез, ссання пальців, гризіння нігтів, утруднене мовлення тощо).
Діти шкільного віку	<p>Поводяться практично так само, як і дошкільнята, а також мають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • затримки в розвитку та проблеми в спілкуванні з однолітками й дорослими; • спроби маніпулювати оточенням; • занурювання в себе, дистанціювання від оточення; • озлобленість, агресивність; • агресивні прояви щодо тварин; • гіперактивна поведінка; • дитина неуважна, не може сконцентруватись на тому, чим займається, проявляє інші ознаки хронічного тривожного стану; • погіршується успішність у навчанні; • швидка стомлюваність, знижена спроможність концентрувати увагу; • схильність до мандрів, волочіння.
Підлітки	<p>Поводяться практично так само, як і діти шкільного віку, а також:</p> <ul style="list-style-type: none"> • схильність до брехні або злочинства; • прагнення вплутатись у бійку, вибухи гніву, ворожість і агресивність стосовно оточення; • вживання алкоголю або наркотиків; • прогули, кількаразові спроби втекти з дому й відмова вертатися додому; • загальні труднощі з налагодженням і підтримкою взаємин; • відсутність емоцій, відхід від суспільних взаємодій; • занижена самооцінка; • депресія, відсутність інтересу до будь-яких занять і до інших людей; • дисоціативні епізоди, описувані як відчуття «я стою поруч і дивлюся, як щось відбувається», або «я перебуваю далеко від місця події», тоді як дитина є безпосереднім учасником цих подій; • суїцидальні думки або спроби самогубства; • саморуйнівна поведінка; • наявність стресопохідних розладів психіки, психосоматичних хвороб.

Ознаками фізичного насильства можуть бути:

Гематоми

- подряпини, синці на сідницях, задньому боці стегон і нижній частині спини часто є наслідком застосування тілесних покарань;
- поява гематом після того, як дитину били рукою, ременем, батоном або іншим предметом, свідчить про те, що удари були досить сильними для того, щоб спричинити розрив кровоносних судин;
- синці на щоках, мочках вух, верхній губі, передпліччі та шиї, а також ушкодження добре захищених частин тіла (сідниці, черевна стінка, внутрішня поверхня стегон і геніталії) — вони не можуть бути отримані іншим шляхом, аніж через насильство;
- наявність глибокої канавки на пенісі дитини може пояснюватись тим, що пеніс неодноразово перев'язували шнурком, щоб дитина «просилась» на горщик;
- синці на щоках або мочках вух часто виникають унаслідок ляпасів або потиличників;
- мікроскопічні крапкові синці, іноді їх можна виявити в заушній ділянці;
- обрис руки на обличчі дитини від ляпасу може свідчити про силу удару і навіть можливу черепно-мозкову травму;
- гематоми на внутрішній і зовнішній поверхні верхньої губи дитини зазвичай виникають унаслідок травматичного впливу пляшечки під час насильницького годування або коли батьки намагаються будь-якими засобами заспокоїти заплакану дитину;
- сліди від щипання, захоплення, стискання, ударів рукою мають характерну форму;
- лінійні гематоми шириною 2–5 см, що іноді повторюють контури предмета, майже завжди свідчать про побиття паском або ременем (характерні сліди у формі пряжки), лінійкою, батоном тощо;
- гематоми у вигляді петельок від биття складеним удвічі шнуром або проводом;
- характерні сліди (пухирі, натертості, порізи) на щиколотках, зап'ястках від зв'язування або прив'язування до чогось;
- потертості, гематоми в ділянці рота можуть свідчити про те, що дитині в рот вставляли кляп, щоб змусити її припинити плакати або кричати;
- множинні шрами або гематоми, розташовані на різних частинах тіла (особливо якщо вони перебувають на різних етапах загоєння).

Опіки

- сигаретні опіки, що мають округлу форму у вигляді пухирів або ерозії, приблизно однаковий розмір і заглиблення посередині;
- опіки у вигляді тавра, що повторюють обриси предмета (праска, радіатор, щипці для завивання волосся, розпечена виделка тощо);
- опіки круглої форми, які пошкоджують тільки геніталії та сідниці, виникають від занурення дитини в гарячу воду;
- «бубликовий опік» — опік, за якого ушкоджуються сідниці, геніталії, задня поверхня стегна і ніг, а непошкодженим залишається місце, яке притискається до дна ванни і тим самим захищається від довготривалого контакту з гарячою водою;
- «панчішний опік» — занурення в гарячу воду ніг дитини;
- «рукавичковий опік» — аналогічний опік рук.

Опіки першого ступеня

Шкіра червоніє й припухає. Якщо площа такого опіку невелика, його зазвичай вважають несильним, і він не вимагає термінової медичної допомоги. До першого ступеня належить більшість сонячних опіків.

Опіки другого ступеня

Шкіра покривається пухирями, дрібними плямами й набуває темно-червоного відтінку. Часто супутніми є сильний біль і набряки ураженого місця. Якщо розмір опіку другого ступеня не перевищує 5–7 см і він розташований не на руках, ступнях, обличчі, сідницях, у паху або біля великого суглоба, його можна вважати несильним, і він не вимагає термінової медичної допомоги.

Опіки третього ступеня

Шкіра здається почорнілою або білою. Дитина може мати сильний біль, а якщо сильно ушкоджені нервові закінчення — не відчувати ніякого болю. Основною причиною виникнення опіків третього ступеня є зіткнення з гарячими предметами, жиром, що кипить, і відкритим вогнем.

Травми голови

- субдуральні гематоми — скупчення крові під твердою мозковою оболонкою;
- ретинальні крововиливи — крововилив у сітківку очей;
- переломи черепа або ушкодження головного мозку через биття дитини по голові або об стіну, двері тощо;
- множинні або складні переломи черепа з високим ступенем ймовірності свідчать про те, що травма була завдана навмисно;
- широка залицина на голові, підшкірні крововиливи або хворобливі відчуття від дотику до волосистої частини голови найчастіше свідчать про те, що дитину часто тягають за волосся;
- наявність синців під обома очима, нездорова набряклість і синюшний колір повік свідчать, що дитину неодноразово били навідріг по очах або по голові;
- скупчення крові в ділянці верхньої і нижньої повік може бути також ознакою великої гематоми на чолі або перелому основи черепа;
- запаморочення, неясність свідомості, ускладнене дихання, конвульсії або судоми.

Внутрішньочеревні травми

- ураження печінки, розриви селезінки або травми товстої кишки і підшлункової залози можуть свідчити про серйозне побиття дитини;
- ушкодження нирок можуть бути спричинені ударами по спині;
- гематоми на животі можуть свідчити про наявність внутрішніх ушкоджень;
- блювота, болі в животі;
- блідий або сіруватий колір шкіри, що стає прохолодною та вологою на дотик;
- слабке, прискорене серцебиття в поєднанні з поверхневим диханням;
- фіксований погляд (можливі розширення зіниць), а також втрата свідомості можуть свідчити про гіповолемічний шок (зниження обсягу крові) внаслідок внутрішньої кровотечі.

Переломи кісток	<ul style="list-style-type: none"> • спіральні переломи внаслідок хапання і викручування кінцівок; • осколкові переломи й переломи у вигляді «вербового прута», які виникають під впливом вивертання, викручування або розтягнення кінцівок дитини; • кутовий перелом є результатом навмисно завданої травми, коли під час викручування відбувається відрив у місці росту кістки; • спіральні переломи виникають, коли один кінець кістки зафіксований, а другий з силою викручують; • переломи ребер; • викручування суглобів; • переломи в незвичних місцях (лопатки, ключиці, грудини).
------------------------	---

Ознаками економічного насильства, занедбання дитини можуть бути:

Зовнішні ознаки	<ul style="list-style-type: none"> • брудний одяг з неприємним запахом; • неохайний, занедбаний вигляд; • постійно хворобливий вигляд дитини; • недостатня для зросту дитини та її віку вага, худорляві кінцівки; • здутий живіт від недоїдання; • крайнє виснаження через негодування або неправильне годування (особливо в немовлят та дошкільнят); • брудні нігті, вуха; • постійно брудне, скуйовджене волосся; • одяг не за погодою, не за сезоном; • брак потрібного медичного лікування (неліковані захворювання, неліковані зуби тощо); • часті захворювання, спричинені браком гігієни.
Поведінкові ознаки в дітей	<ul style="list-style-type: none"> • постійні запізнення до школи; • пропуски школи без поважної причини; • втомленість, засипання на уроках; • дрібні крадіжки, зокрема чужої їжі, а також грошей тощо; • дитина залишена на саму себе, займається бродяжництвом; • дитину уникають інші діти; • є інформація про трудову діяльність дитини (особливо молодшого віку); • жебрацтво; • втечі з дому.

Психоемоційні ознаки	<ul style="list-style-type: none"> • соціально-педагогічна занедбаність; • комплексне відставання в розвитку (від невеликого до значного); • відставання у фізичному / моторному розвитку; • низький рівень розвитку інтелекту; • низький рівень розвитку соціальних навичок і навичок міжособистісного спілкування, емоційного розвитку; • розумова відсталість в особливо тяжких випадках; • уповільнені реакції, апатичність, відсутність зацікавлення зовнішнім світом — такі діти не граються або граються без ентузіазму; • помірковано-тривожно-недовірливий стан, неврівноваженість;
Особливості домашньої атмосфери	<ul style="list-style-type: none"> • брак їжі для дитини; • брак іграшок, книжок, розваг тощо; • у дитини немає постільної білизни або постільна білизна пошматована і в плямах; • вдома холодно; • безлад і антисанітарія в домі (відкриті сміттєві баки; залишки їжі, що гниють; екскременти тварин і людей); • наявність у будинку і його околицях місць підвищеної небезпеки (бите скло, гострі кути, відкрита електропроводка, пацюки та інші паразити, а також неогорожені висотні споруди, з яких дитина може впасти).
Особливості поведінки батьків	<ul style="list-style-type: none"> • постійно кидають дитину напризволяще, на самоті (особливо маленьких дітей); • надовго залишають дітей в інших людей (сусідів, навіть незнайомців); • не знають потреб дитини, відповідних її віку; • не займаються розвитком дитини (фізичним, емоційним, інтелектуальним); • перешкоджають у навчанні (забороняють ходити до школи тощо); • примушують дітей доглядати за молодшими дітьми; • погано годують дітей, вважають, що маленька дитина повинна їсти те, що ї дорослі (їжа не відповідає віку дитини); • не звертаються по медичну допомогу для дитини або звертаються лише тоді, коли дитина перебуває в критичному стані.

Ознаками сексуального насильства можуть бути:

<p>Фізичні порушення</p>	<ul style="list-style-type: none"> • наявність синців у різних частинах тіла; • наявність гематом і укусів на грудях, сідницях, ногах, нижній частині живота, стегнах; • вагітність; • уретральні запальні процеси. <p>Оральні симптоми</p> <ul style="list-style-type: none"> • екзема, дерматит, герпес на обличчі, губах, у ротовій порожнині; • відмова від їжі (анорексія); • переїдання (булімія). <p>Анальні симптоми</p> <ul style="list-style-type: none"> • пошкодження прямої кишки; • почервоніння ануса; • варикозні зміни; • ректальні кровотечі. <p>Вагінальні симптоми</p> <ul style="list-style-type: none"> • порушення дівочої пліви та проникальні травми геніталій; • розширення піхви; свіжі пошкодження (рани, подряпини); • супутні інфекції, інфекції, що передаються статевим шляхом; • вагінальні кровотечі.
<p>Афективні порушення, зміни в емоційному стані</p>	<ul style="list-style-type: none"> • відчуття провини, сорому; • заглиблення в себе; • замкненість, ізоляція, уникнення контактів з однолітками; • тривога, фобії, страхи, зокрема ті, що мають неочікуваний, незрозумілий за природою початок (страх знімати білизну на медогляді, страх темряви або тривожність перед настанням вечірньої пори, страх чоловіків або конкретних людей, страх залишатися на самоті з конкретною людиною тощо); • прихована та придушена агресія, злість.
<p>Когнітивні порушення</p>	<ul style="list-style-type: none"> • розлади уваги; • порушення концентрації пам'яті, сприймання; • різке погіршення в навчанні.

Поведінкові симптоми	<ul style="list-style-type: none"> • агресивна і жорстока поведінка, крадіжки, делінквентність; • регресивна поведінка дитини (тобто, повернення до більш ранніх форм поведінки, які вже були подолані з огляду на вік), особливо в малих дітей (наприклад, смоктання пальців, нетримання сечі); • втечі з дому (найчастіша та зрозуміла реакція в разі інцесту); • адиктивна поведінка (вживання алкоголю, інших психоактивних речовин); • синдром «брудного тіла»: постійне перебування у ванній, під душем, що має характер настирливості; • вжиття дитиною запобіжних заходів, щоб важче було знімати одяг (багато пасків, одночасно одягнені декілька пар штанів тощо).
Самодеструктивна поведінка	<ul style="list-style-type: none"> • самокалічення; • суїцидальні думки; • спроби суїциду.
Психопатологія	<ul style="list-style-type: none"> • неврози; • розлади характеру; • психотичні риси характеру; • депресія.
Сексуалізація поведінки	<ul style="list-style-type: none"> • систематична нав'язлива мастурбація (навіть у присутності інших дітей або дорослих); • рання мастурбація (допубертатна); • невідповідні віку сексуальні ігри, сексуалізована поведінка, ініціювання сексуальних дій з іншими, схиляння однолітків або молодших дітей до сексуальних маніпуляцій; • відверті пропозиції або натяки дітям або дорослим щодо готовності задовольнити будь-які сексуальні бажання (просто так або ж за певну винагороду); • нетипові для такого віку знання про секс, статеві органи тощо; • проміскуїтет (вступ у безладні статеві стосунки, постійна зміна статевих партнерів); • залучення до комерційного сексу¹.

1. <https://www.unicef.org/ukraine/media/4191/file/Indicators.pdf>

РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ ПІДОЗРИ ЩОДО НАСИЛЬСТВА НАД ДИТИНОЮ

Усі залучені консультанти, волонтери й стажери повинні бути уважні до ознак, які можуть вказувати на те, що дитина стала жертвою насильства та потребує допомоги.

У будь-якому разі потрібно дотримуватись принципів забезпечення якнайкращих інтересів дитини.

Алгоритм дій у разі порушення політики захисту дітей

1. Якщо працівник, найманий / залучений консультант, волонтер, стажер Фонду помічає в дитини якісь із вказаних вище ознак, бачить, що хтось із колег порушує політику захисту, підозрює, що над дитиною може вчинитись насильство, або перебуває в ситуації, у якій не знає, як правильно реагувати, щоб не нашкодити дитині, — варто спершу встановити з нею контакт, за потреби надати першу психологічну допомогу і спробувати за можливості розговорити дитину, щоб зафіксувати наявну ситуацію, у якій опинилась дитина. Якщо такий контакт встановити важко, варто це зробити тому, хто вже має довірливі стосунки з дитиною (психолог, фахівець з організації дозвілля тощо).

Після розмови з дитиною працівник, найманий / залучений консультант, волонтер чи стажер Фонду повинен упевнитись, що дитина перебуває в безпечному середовищі. Після цього потрібно повідомити про випадок безпосереднього керівника, координатора з питань захисту та заповнити форму внутрішнього повідомлення про випадок насильства над дітьми або його підозру, у якій описати ситуацію настільки детально, наскільки це можливо (додаток форми № 3).

Далі координатор з питань захисту, який має доступ до форми порушень, систематично її перевіряє та забезпечує виконання всіх належних заходів для розгляду такої справи відповідно до положень цієї політики та чинного законодавства України. Крім того, він/вона гарантує конфіденційність і комунікацію з фахівцями та відповідними органами для належного розв'язання такої справи в межах чинного законодавства з урахуванням інтересів дитини.

Якщо потрібне швидке реагування, можна скористатись номером гарячої лінії Фонду. Інформація буде одразу передана координатору з питань захисту дітей (або подзвонити безпосередньо за номером телефону координатора).

2. Після отримання інформації через форму або телефоном координатор з питань захисту дітей ухвалює рішення щодо подальших дій:

- повідомити керівництво Фонду про випадок;
- невідкладно звернутись до правоохоронних органів, соціальних служб;
- встановити контакт з кривдником для проведення заходів психологічного впливу;
- медіація за участі дитини та батьків (родичів) тощо.

3. Координатор інформує того, хто повідомив про випадок насильства, які дії застосувати для розв'язання кейсу та про результати.

За потреби координатор інформує всіх працівників, найманих / залучених консультантів про випадок порушення політики захисту чи вчинення насильства, не порушуючи умов конфіденційності, та про дії, які були вчинені для розв'язання ситуації. Також координатор може внести зміни до політики захисту дітей.

У разі навіть найменших сумнівів у доцільності використання алгоритму для конкретного кейсу — працівникам, найманим / залученим консультантам, волонтерам і стажерам Фонду потрібно обов'язково порадитись про можливість його застосування.

Щоб знайти правильне й ефективне рішення ситуацій, варто дотримуватися **відповідного механізму звітності всередині Фонду**.

- Усі звинувачення і підозри про насильство сприймати серйозно, попри особу підозрюваного порушника і жертв насильства, «неправдоподібність» ситуації.
- Усі наймані / залучені консультанти повинні повідомляти про будь-які ситуації щодо:
 - звинувачень або підозр у разі насильства над дитиною, які відомі;
 - звинувачень або підозр у разі зловживань працівників, найманих / залучених консультантів або їхньої протизаконної діяльності, до якої належить насильство над дітьми.
- Ніхто з працівників, найманих / залучених консультантів не може погодитися конфіденційно зберігати інформацію про фактичні або можливі порушення.
- Уся персональна інформація повинна бути конфіденційною (зокрема, ім'я того, хто доповів про випадок насильства). Доступ до неї мають тільки ті, кому вона потрібна для виконання своїх службових обов'язків.

- Якщо прояви насильства відбуваються через інтернет або інші технології (знімки дитячої порнографії), навіть якщо вони надходять у вигляді «спаму» або отримані від іншої організації, ні в якому разі не можна відправляти ці знімки далі через інтернет у правоохоронні органи чи іншому найманому / залученому консультанту організації. Адже поширення знімків насильства над дитиною (наприклад, дитячої порнографії) є незаконним (кримінальним правопорушенням) і переслідується міжнародним та національним законодавством. Назви сайтів можна переслати правоохоронним органам електронною поштою. Про факти отримання матеріалів порнографічного характеру, інших матеріалів та/або інформації, яка містить ознаки кримінального правопорушення, невідкладно інформувати координатора.
- Якщо трапляються непередбачувані ситуації, коли наймані / залучені консультанти змушені надавати свої незалежні свідчення, то вони повинні це робити відповідно до принципів політики захисту дітей, проконсультувавшись із координатором з питань захисту дітей і керівництвом.

ДОДАТОК 1. НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ, НА ЯКІ СПИРАЮТЬСЯ ПРАЦІВНИКИ БФ «ГОЛОСИ ДІТЕЙ»

В Україні гарантування прав дітей окреслено в цілій низці нормативно-правових актів, головними з яких для роботи у Фонді є такі.

Міжнародно-правові документи: Загальна декларація прав людини, Конвенція про права дитини, Конвенція про права людей з інвалідністю, Конвенція про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства тощо.

Конституція України

Кодекси

- Сімейний кодекс України;
- Цивільний кодекс України.

Закони України

- «Про охорону дитинства»;
- «Про освіту»;
- «Про позашкільну освіту»;
- «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»;
- «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»;
- «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей»;
- «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;
- «Про запобігання та протидію домашньому насильству»;
- «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам»;
- «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»;
- «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей»;
- «Про психіатричну допомогу»;
- «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їхніх сімей»;
- «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я».

Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України

- «Про Типове положення про притулок для дітей» (постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.1997 № 565);
- «Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу» (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 № 564);
- «Про затвердження Положення про прийомну сім'ю» (постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2002 № 565);
- «Про затвердження Типового положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей» (постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2004 № 87);
- «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини» (постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866);
- «Про затвердження Положення про центр розвитку дитини» (постанова Кабінету Міністрів України від 05.10.2009 № 1124);
- «Про затвердження Порядку виплати грошової компенсації вартості проїзду учасників антитерористичної операції та постраждалих учасників Революції Гідності до суб'єктів надання послуг для проходження психологічної реабілітації та назад» (постанова Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 № 528);
- «Про затвердження Примірного положення про центр соціальної підтримки дітей та сімей» (постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 834);
- «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів із психологічної реабілітації постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, членів їхніх сімей та членів сімей загиблих (померлих) таких осіб» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 497);
- «Про затвердження Порядку проведення психологічної реабілітації постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, членів їхніх сімей та членів сімей загиблих (померлих) таких осіб» (постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1057);
- «Про схвалення Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року» (розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1018-р);
- «Про затвердження Порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів» (постанова Кабінету Міністрів України від 05.04.2018 № 268);

- «Про затвердження Типового положення про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі» (постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 654);
- «Про схвалення Концепції Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року» (розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.10.2018 № 728-р);
- «Про затвердження Державної цільової програми з медичної, фізичної реабілітації та психосоціальної реадaptaції постраждалих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції та осіб, які брали участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, на період до 2023 року» (постанова Кабінету Міністрів України від 5.12.2018 № 1021);
- «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах» (постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 585).

Інші нормативно-правові акти

- Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо покращення здоров'я дітей» від 7.12.2019;
- Наказ Міністерства у справах ветеранів від 28.12.2020 № 245 «Про затвердження Вимог до суб'єктів надання послуг із психологічної реабілітації»;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15.04.2008 «Про затвердження Порядку застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу».

ДОДАТОК 2. ФОРМА ЗГОДИ НА ПРОВЕДЕННЯ ФОТОГРАФУВАННЯ ДИТИНИ ТА/АБО ЗДІЙСНЕННЯ ВІДЕОЗАПИСУ ЗА УЧАСТІ ДИТИНИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФОТО/ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ, ЯКІ МІСТЯТЬ ЗОБРАЖЕННЯ ДИТИНИ

ЗГОДА на проведення фотографування дитини та/або здійснення відеозапису за участі дитини та використання фото/відеоматеріалів, які містять зображення дитини

Я _____,
РНОКПП _____ паспорт _____ серія _____ № _____,
виданий _____ виданий,
який є матір'ю / батьком (опікуном), неповнолітнього / неповнолітньої:

1	ПІБ дитини	
2	Дата народження	
3	Стать дитини	
4	Контактні телефони батьків / опікунів (вайбер / телеграм)	
5	Електронна пошта батьків / опікунів	

(далі — Дитина), підписанням цієї згоди надаю своє беззастережне погодження **благодійній організації «Благодійний фонд “Голоси дітей”»** (код ЄДРПОУ 43381277, адреса місцеперебування: 04080, місто Київ, вулиця Набережно-Хрещатицька, будинок 35) (далі — **Фонд**) та самостійно визначених Фондом засобам масової інформації, створених за законодавством України, а також іноземним, на здійснення фотографування та відеозйомки (зокрема, мене та/або Дитини) під час проведення заходів, результатів моєї творчості, результатів творчості Дитини на майстер-класах, які проводять під час заходів, групових зустрічей, організаційних зустрічей та інших заходів, які проводить Фонд, а також їх відтворення (публікацію завантаження, пересилання тощо), корегування (ретушування, копіювання, здійснення будь-якої обробки зображення засобами фахових комп'ютерних програм) та використання у будь-який спосіб створених фото- та відеоматеріалів у будь-яких соціальних мережах і на інтернет-сайті Фонду та в будь-яких інших засобах масової інформації як на території України, так і в будь-яких засобах масової інформації на території інших держав.

Водночас своїм підписом під цією Згодою я, відповідно до Закону України «Про захист персональних даних», надаю Фонду однозначну беззастережну згоду (дозвіл) на оброблення персональних даних у письмовій та/або електронній формі в обсязі, що міститься в цій Згоді, з метою забезпечення реалізації цивільно-правових, господарсько-правових, адміністративно-правових, податкових відносин і відносин у сфері бухгалтерського обліку та інших сфер, прямо не заборонених чинним законодавством України, а також підтверджую, що отримав(ла) повідомлення про внесення персональних даних до бази персональних даних іншої Сторони та повідомлений(на) про свої права як суб'єкта персональних даних, які визначені статтею 8 згаданого вище Закону, а також про мету збору цих даних та осіб, яким ці дані передаються.

Засвідчую, що надаю цю Згоду на невизначений строк, до моменту її відкликання шляхом направлення мною відповідного письмового повідомлення довільної форми на адресу Фонду. Моментом відкликання цієї Згоди вважається момент отримання Фондом відповідного письмового повідомлення.

Дата _____

Підпис _____

ДОДАТОК 3. ФОРМА ВНУТРІШНЬОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ВИПАДОК НАСИЛЬСТВА НАД ДІТЬМИ АБО ЙОГО ПІДОЗРУ (БУДЬ ЛАСКА, НАДАЙТЕ ЯКОМОГА БІЛЬШЕ ІНФОРМАЦІЇ)

Про особу, що повідомляє

ПІБ			
Посада в БФ «Голоси дітей»			
Контактна інформація	Телефон:		
	Ел.адреса:		
Дата та час повідомлення			
Ваше ставлення до дитини, про яку повідомляєте			

Про дитину

Ім'я та прізвище			
Стать (Ч/Ж)		Вік	
Чи є інвалідність / особливі потреби			
Адреса проживання			
З ким проживає дитина			
Контактна інформація дитини			
Контактна інформація батьків / осіб, які їх замінюють / установи			

Про можливий факт насильства

Що спричинило ваші підозри? Ви були свідком насильства чи підозрюєте його факт?	
Чи дитина сама повідомила про насильство? Якщо так, яким способом?	
Дата, час і місце інциденту	
Опис ситуації / ваші спостереження	
Хто ще був залучений (інші діти, батьки тощо)?	
Які дії / міри застосували ви або інші? Як ви впорались із ситуацією?	

Підпис особи, яка повідомляє

Підпис координатора з питань захисту дітей

Дата

Дата

